

KONKURRANSEGRUNNLAG

Tilbudsforespørsel
etter forskriftens del I

**Konsekvensutredning av
krav i ny velferdsforskrift for storfe, svin, sau og geit**

Oslo, 24.10.2022

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Om oppdragsgiver.....	3
1.2	Oppdragsgivers kontaktperson og kommunikasjon.....	3
1.3	Anskaffelsens formål.....	3
1.4	Anskaffelsens innhold og omfang	3
1.5	Kravspesifikasjon	6
1.6	Fremdriftsplan / tidsfrister.....	6
1.7	Anskaffelsesdokumentene i konkurransen.....	6
2	Regler for gjennomføring av konkurransen	6
2.1	Anskaffelsesprosedyre.....	6
2.2	Tilbudsfrist.....	7
2.3	Spørsmål til konkurransen.....	7
2.4	Rettelser i konkurransegrunnlaget	7
2.5	Vedståelsesfrist.....	7
2.6	Avvisning av leverandør og avisning av tilbud	7
2.7	Offentlighet og taushetsplikt.....	7
2.8	Kontrakt og varighet	8
3	Krav til tilbudet	8
3.1	Innlevering av tilbud	8
3.2	Struktur og utforming av tilbudet	8
3.3	Språk.....	8
3.4	Tilbud på deler av anskaffelsen.....	8
3.5	Alternative tilbud.....	8
3.6	Underleverandører	8
4	Kvalifikasjonskrav	9
5	Tildeling av kontrakt	9
6	Avslutning av konkurransen	9
7	Vedlegg.....	9

1 Innledning

1.1 Om oppdragsgiver

Mattilsynet er et statlig, landsdekkende forvaltningsorgan som arbeider for å:

- sikre helsemessig trygg mat og trygt drikkevann
- fremme god helse hos planter, fisk og landdyr
- fremme god dyrevelferd og respekt for dyr
- fremme helse, kvalitet og forbrukerhensyn
- ivareta miljøvennlig produksjon

Mattilsynet er organisert i to forvaltningsnivåer: et sentralt direktorat med fem underliggende regioner og om lag 70 kontor spredt over hele landet.

Mattilsynets roller er å utarbeide forslag til, forvalte og veilede om regelverk, føre risikobasert tilsyn, formidlet informasjon og kunnskap, og ha beredskap. Mattilsynet rapporterer til Landbruks- og matdepartementet (LMD), Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).

Mer informasjon, se www.mattilsynet.no

1.2 Oppdragsgivers kontaktperson og kommunikasjon

Oppdragsgivers kontaktperson i denne tilbudskonkurransen er:

Navn:	Gunhild Jørgensen
e-post:	Kontakt via Mattilsynets konkurransegjennomføringsverktøy (MerCell).

All kontakt mellom leverandør og oppdragsgiver skal gå som meldinger i MerCell via oppdragsgivers kontaktperson. Det skal ikke være kontakt/kommunikasjon om anskaffelsen med andre personer hos oppdragsgiver enn nevnte kontaktperson og via MerCell.

1.3 Anskaffelsens formål

Mattilsynet har foreslått en felles forskrift om velferd for storfe, svin, sau og geit. Forskriften skal erstatte gjeldende forskrifter om velferd for disse dyreartene. Forslaget omfatter også en endring av produksjonsdyrforskriften.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har bedt Mattilsynet om en nærmere utredning av de økonomiske og praktiske konsekvensene av regelverksendringene. I *Vedlegg 2 - Utkast til høyringsbrev 2021 – ny velferdsforskrift* punkt 5 har vi plukket ut de viktigste endringene og til en viss grad utredet og vurdert konsekvensene.

Mattilsynet har behov for bistand til å gå nærmere inn på de økonomiske og praktiske konsekvensene av endringsforslagene. Utredningen må inneholde konsekvenser for den enkelte landbruksvirksomhet, og beskrive antatt omfang på nasjonalt nivå.

1.4 Anskaffelsens innhold og omfang

Nedenfor presenterer vi de kravene som vi ønsker at tilbyder utreder konsekvensene av.

1.4.1 Nye krav for å verne dyra mot brann

Vi foreslår å skjerpe kravene om brannsikkerheten. Tallet på branner har riktignok gått ned de siste årene, men vi mener at det fortsatt er behov for skjerpede krav. Noen av kravene er det særlig behov for å utrede konsekvensene av.

Det gjelder for det første krav i forskriftsutkastet § 16 første ledd tredje punktum om innebygde systemer i alle vifter for å unngå varmgang og dermed risiko for brann. Moderne vifter vil oppfylle kravet ved å ha et innebygd system for varsling ved strømbrudd og høy temperatur. Det er mulig å montere temperaturfølere på eldre vifter.

Kravet om sikrere vifter er nytt i dyrevelferdsregelverket for alle de fire dyreartene. Men alle ventilasjonsvifter som er installerte i fjøs etter 2010, skal ha alarm for varmgang etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg og NEK 400. Vi har ikke informasjon som sier i hvilken grad det byggetekniske kravet er oppfylt i nye saue- og geitefjøs.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av at vifter må skiftes ut eller oppgraderes både i gamle og nye fjøs.

For det andre gjelder det forbudet i § 16 annet ledd mot at branngasser kan spres gjennom ventilasjonsanlegget. Dette er nytt for sau og geit.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av ulike tiltak som kan gjøres i saue- og geitefjøs for å hindre slik spredning av branngasser.

For det tredje gjelder det krav i § 16 tredje ledd om installering, vedlikehold og kontroll av det elektriske anlegget. Gardbrukerne skal følge standardene til Norsk Elektroteknisk Komite (NEK). Standarden [NEK 400](#) gjelder installering av alle lavstrøms el-anlegg. [NEK 400 landbruk](#) er en spesifisert standard som kommer i tillegg til NEK 400. [NEK 405](#) gjelder kontroll av el-anlegg.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av disse standardiserte tiltakene i norske fjøs.

For det fjerde gjelder det kravet om brannalarmanlegg for bygninger med flere dyreslag. Kravet følger av § 17 og skal gjelde selv om tallet på hvert dyreslag er for lavt etter unntaksgrensene i de gjeldende holdforskriftene. Ifølge § 17 annet ledd første punktum er vilkåret at tallet på dyr til sammen utgjør over 30 dyreenheter. Hvert dyr må i sammenheng med dette kravet regnes om til slike dyreenheter etter § 17 annet ledd annet punktum.

Vi regner med at en del mindre bruk med flere dyreslag må installere brannalarm.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av det at bygninger med flere dyreslag må ha brannalarmanlegg.

1.4.2 Myk liggeplass for alle med unntak av sauer og geiter

Vi foreslår at alle storfe og svin skal få ligge mykt. Tunge dyr som okser og purker har i høyeste grad behov for et mykt leie. De gjeldende holdforskriftene har ikke vært til hinder for at okser og ungdyr av storfe blir oppstallet på betongspalteplank, at purker ligger på betonggulv med lite strø, eller at småfe ligger på strekkmetall.

Kravet i forskriftsutkastet § 13 om at underlaget på liggeplassen skal være mykt for dyra, skal gjelde som hovedregel for alle de fire dyreartene. Underlaget skal være tilpasset behovet for hvert enkelt dyr. I en veileder til forskriften vil vi gå nærmere inn på hva «mjukt» innebærer for de ulike dyregruppene. For kyr og kviger før kalving er det likevel klart at kravet til liggemattene vil være som nå. Purker må være sikret et liggeunderlag som med god margin hindrer bogsår.

For småfe foreslår vi et unntak fra kravet til mykt underlag. Dette er i samsvar med forskning fra NMBU (Engelien Johanssen 2016). Resultatet fra forskningsarbeidet viste at sauer like gjerne ligger på strekkmetall som på perforerte gulv av annet materiale.

Forslaget vil utløse et behov for investeringer i mange dyrehold med storfe og svin. Dette kan være enkle tiltak med moderate kostnader. Gummimatter kan tilpasses alle typer betongspaltegulv og er prismessig på linje med båsmatter, rundt 650 kroner per kvadratmeter (2018-pris). Nye fjøs blir i stor grad planlagt med gummimatter på spalteplank. Både fra produsenthold og fagmiljø blir det pekt på gevinst i form av bedre helse og økt tilvekst ved bruk av gummimatter på betongspaltegulv der dyra skal ligge. Produsenter og forhandlere argumenterer med rask inntjening av investering i fjøsmatter.

I griseholdene må dyreholderne enten investere i liggematter eller kjøpe større mengder strø.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av at alle storfe og svin skal ligge mykt.

1.4.3 Kalver i enkeltbinger bare til 6 uker, ikke 8 uker

I forskriftsutkastet § 29 første ledd første punktum foreslår vi å korte ned maks-tiden i enkeltbinger for kalver fra 8 til 6 uker (42 dager). Fra næringen er det opplyst at i praksis blir bare et mindretall av kalvene holdt så lenge som 8 uker i enkeltbokser. I disse dyreholdene blir det nødvendig å ordne alternativ til oppstalling i enkeltbinger av kalver mellom 6 og 8 uker. Mindre tiltak for å ominnrede oppholdsrommet vil til vanlig kunne gi rom for flere fellesbinger.

Oppdraget blir å utrede de videre konsekvensene av den reduserte maks-tiden.

1.4.4 Mer areal til kalver i fellesbinger i nybygg og ved ombygging

I forskriftsutkastet § 29 fjerde ledd foreslår vi å øke arealet som kalver skal ha i fellesbinger i nybygg og ved ombygginger av fjøs. Kalvedirektivet i EU har minimumskrav til areal for kalver, og de er tatt inn i den gjeldende storfeholdforskriften. Medlemslandene står fritt til å forskriftsfeste krav om større areal, og vi kjenner til at dette er gjort i Danmark.

TINE Rådgiving har vist til de danske kravene i et innspill om at større areal er avgjørende for å kunne oppnå godt miljø i kalvebinger. Forslaget til arealkrav i nybygg og ved ombygging samsvarer i hovedtrekk med de danske kravene og forslaget fra Tine Rådgiving.

Oppdraget blir å urede konsekvensene av utvidet arealkrav for de som bygger nye fjøs eller bygger om gamle fjøs.

1.4.5 Mosjon på beite for okser på bås etter 2024

Vi foreslår i forskriftsutkastet § 31 at ukastrede okser på bås skal ut på beite fra 2024, og at beitetiden også for oksene skal være 16 uker. Etter hvert som det blir bygd nye løsdriftsfjøs med større kapasitet, ser Mattilsynet at de ledige båsfjøsene kan bli tatt i bruk for å oppstalle okser. Båsene i disse fjøsene er i utgangspunktet tilpassa størrelsen på kyr. Oksene kan etter den gjeldende storfeholdforskriften stå oppstallet på bås kontinuerlig fra de er 6 måneder gamle til de blir slaktet. Det er derfor en fare for at flere og flere okser blir stående i båser, og at båsene blir for trange fram mot slaktetidspunktet. Dette er ikke bra for dyrevelferden.

Storfe som blir oppstallet på bås etter 2024, skal som kompensasjon ha ekstra lang beitetid. I storfeholdforskriften er det likevel unntak for å sende okser over 6 måneder på beite uansett oppstalling. Vi mener at de ukastrede oksene også bør få være ute så lenge, når de først skal ut.

Dersom det er beiteteknisk vanskelig å slippe ut oksene, kan dyreholderen unngå kravet ved å ominnrede båsfjøsset til løsdrift med binger. Forskriften legger ellers opp til at okser kan kastreres uten vilkår. Disse vil da lett kunne slippes på beite.

Oppdraget blir å utrede konsekvensene av at oksene skal få mosjonere på beite.

1.5 Kravspesifikasjon

Tilbyder må besvare alle kravene nedenfor, da det vil danne grunnlag for evaluering av tilbudene.

- Tilbyder må tilby konsulent(er) med god kompetanse og erfaring fra gjennomføring av konsekvensutredninger, og helst erfaring med konsekvensutredninger innen landbruket.
Tilbyder må legge ved CV for tilbudte konsulenter, samt oppgi tre referanser for tilbudte konsulents tidligere relevante oppdrag i *Vedlegg 3 – Referanse kunder*.
- Tilbudte konsulenter må ha god kompetanse innen økonomi. Det vil bli vurdert som en fordel om konsulentene i tillegg til økonomi også har landbruksfaglig kompetanse. Dokumenteres med CV.
- Tilbyder må vise god forståelse for oppdraget.
Tilbyder må beskrive hvordan man vil løse oppdraget. Det er viktig at alle tema/ oppdragsbeskrivelser i punktene 1.4.1 – 1.4.5 blir besvart.
- Oppdraget må kunne startes så snart kontrakten er signert og hele oppdraget må være gjennomført senest innen 20. mars 2023.
Tilbyder må bekrefte at tilbudte konsulent(er) kan starte oppdraget umiddelbart etter kontraktsinngåelse og gjennomføre oppdraget innen fristen.

1.6 Fremdriftsplan / tidsfrister

Aktivitet	Tidspunkt
Utsendelse av konkurransegrunnlag	24.10.2022
Spørsmålsfrist	01.11.2022
Tilbudsfrist	09.11.2022 kl 12.00
Tilbudsevaluering	Uke 45-46
Tildeling og kontraktsinngåelse	Uke 46
Vedståelsesfrist	30.11.2022

1.7 Anskaffelsesdokumentene i konkurransen

Anskaffelsesdokumentene består av dette dokumentet, konkurransegrunnlaget, med vedlegg og eventuelle spørsmål og svar og annen informasjon som Oppdragsgiver har tilgjengeliggjort i Mercell. Anskaffelsesdokumentene beskriver alle premisser for denne konkurransen og påfølgende kontrakt.

2 Regler for gjennomføring av konkurransen

2.1 Anskaffelsesprosedyre

Anskaffelsen gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser og forskrift om offentlige anskaffelser del I. Anskaffelsen kunngjøres som en frivillig kunngjøring i Doffin via Mercell.

Dialog med tilbyderne i form av rettinger/avklaringer vil bli gjennomført ved behov. Oppdragsgiver vil også kunne gjennomføre forhandlinger om tilbudene. Dialog vil foregå i kommunikasjonsmodulen i Mercell. Forhandlinger vil imidlertid ikke bli gjennomført dersom Oppdragsgiver, etter at tilbudene er mottatt, vurderer at forhandlinger ikke er hensiktsmessig.

Det presiseres at ingen tilbyder kan forvente dialog/forhandlinger om sitt tilbud og må derfor levere sitt beste tilbud.

2.2 Tilbudsfrist

Se punkt 1.6 Fremdriftsplan/tidsfrister i dette dokumentet.

2.3 Spørsmål til konkurransen

Tilbyder oppfordres til å følge de anvisninger som gis i dette konkurransegrunnlaget med vedlegg, og eventuelt stille spørsmål ved uklarheter. All kommunikasjon i prosessen skal foregå skriftlig, via Mercell – www.mercell.no

Alle spørsmål som Oppdragsgiver svarer på vil bli publisert i Mercell, og alle leverandørene som har meldt sin interesse i Mercell vil få melding om dette. Spørsmål anonymiseres før de publiseres sammen med svaret.

Spørsmål bør stilles innen fristen satt opp i fremdriftsplanen i pkt. 1.6, for å bli besvart.

2.4 Rettelser i konkurransegrunnlaget

Innen tilbudsfristens utløp har Oppdragsgiver rett til å foreta rettelser, suppleringer eller endringer i konkurransegrunnlaget som ikke er av vesentlig karakter.

Eventuelle endringer i konkurransegrunnlaget vil bli publisert via Mercell.

2.5 Vedståelsesfrist

Tilbyder må vedstå seg tilbudet frem til det tidspunktet som er angitt i pkt. 1.6.

2.6 Avvisning av leverandør og avisning av tilbud

I anskaffelsesloven og i anskaffelsesforskriftens del I står det ikke noe om avvisning, verken av leverandør eller av tilbud.

For å sikre forutberegnelighet, er reglene for avvisning i denne konkurransen:

Tilbydere som ikke oppfyller kvalifikasjonskrav (jf pkt. 4) vil bli avvist fra konkurransen. Oppdragsgiver kan etterspørre dokumentasjon på oppfyllelse av kvalifikasjonskrav i konkurranseperioden.

Tilbud som ikke oppfyller kravene til ytelse eller andre krav Oppdragsgiver setter for å sikre at kontrakt blir oppfylt vil bli avvist fra konkurransen.

Tilbydere som blir avvist eller får tilbudet sitt avvist vil bli informert om dette senest samtidig med at valg av leverandør meddeles.

2.7 Offentlighet og taushetsplikt

Mattilsynet er som offentlig forvaltningsorgan underlagt lov av 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i "offentleg verksemd" (offentleglova).

Ved eventuell begjæring om innsyn i dokumenter i anskaffelsen, plikter Mattilsynet og dennes ansatte å hindre at andre får kjennskap til opplysninger om personlige forhold eller tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. Lov av 10. feb. 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, forvaltningsloven § 13.

2.8 Kontrakt og varighet

Det vil bli inngått avtale med én (1) leverandør.

Kontraktsforholdet vil bli regulert av Mattilsynets alminnelige kontraktsvilkår for tjenestekjøp, *Vedlegg 5 – Mattilsynets Alminnelige kontraktsvilkår tjenestekjøp og bilag 3*.

Kontrakten varer fra dato kontrakten er signert til oppdraget er utført.

3 Krav til tilbudet

3.1 Innlevering av tilbud

Alle tilbud i denne konkurransen skal leveres elektronisk til Mattilsynet gjennom Mercell.

Systemet tar ikke imot tilbud etter tilbudsfristens utløp. Mattilsynet anbefaler alle tilbydere å gjøre seg godt kjent med portalen i god tid før tilbudsfristens utløp.

Skulle det komme tilleggsinformasjon fra oppdragsgiver som fører til at du ønsker å endre tilbudet ditt før tilbudsfristen utgår, kan du gå inn og åpne tilbudet, gjøre eventuelle endringer og levere på nytt helt frem til tilbudsfristen utgår. Det sist leverte tilbudet regnes som det endelige tilbudet.

3.2 Struktur og utforming av tilbudet

Tilbudet struktureres på følgende måte og alle punkter og underpunkter må besvares:

- a. Et kort tilbudsbrev med forpliktende signatur. Blant annet må følgende beskrives i egne punkter i tilbudsbrevet:
 - Eventuelle forbehold til Konkurransesgrunnlaget og/eller Mattilsynets Alminnelige kontraktsvilkår for tjenestekjøp, vedlegg 5.
 - Bekrefte vedståelsesfristen i pkt. 1.6
 - Oversikt over eventuelle underleverandører, jf. punkt 3.6
 - Totalt honorar for oppdraget eks mva og timepris eks mva oppgis.
- b. Dokumentasjon på oppfylt kvalifikasjonskrav – skatteattest for merverdi og skatt, jfr pkt. 4.
- c. Besvare kravspesifikasjonen, jf. pkt. 1.5
- d. Utfylt skjema for referanser, *Vedlegg 3 – Referanse kunder*
- e. Utfylt skjema for leverandør opplysninger, *Vedlegg 4 - Leverandør opplysninger*

3.3 Språk

Tilbudet skal være på norsk.

3.4 Tilbud på deler av anskaffelsen

Det er ikke anledning til å gi tilbud på deler av anskaffelsen.

3.5 Alternative tilbud

Det er ikke adgang til å gi alternative tilbud.

3.6 Underleverandører

Tilbyder må opplyse om eventuell bruk av underleverandører, til hvilke arbeidsoppgaver og i hvilket omfang disse vil bli benyttet. Hovedleverandøren, som Mattilsynet inngår kontrakt med, vil imidlertid være ansvarlig for kvaliteten og levering av tjenestene. Mattilsynet skal godkjenne underleverandør og også et eventuelt bytte av underleverandør.

4 Kvalifikasjonskrav

Leverandør må ha betalt sine skatter og avgifter og må levere skatteattest for betalt merverdiavgift og skatt. Attesten kan ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra tilbudsfrist.

5 Tildeling av kontrakt

Kontrakten tildeles den leverandøren som har det beste forholdet mellom kvalitet og pris basert på kriteriene nedenfor i prioritert rekkefølge:

- **Kvalitet – kompetanse og erfaring:**
 - Tilbudte konsulent(ers) kompetanse og erfaring fra relevante oppdrag, CV
 - Referanser for tilbudte konsulent(ers) tidligere relevante oppdrag.

- **Oppdragsforståelse:**
 - Tilbyders beskrivelse av oppdraget, herunder metodikk for gjennomføring samt tidsplan for ferdigstillelse av rapport.

- **Pris:** Priskriteriet vil bli evaluert i forhold til beste tilbudte samlet pris for oppdraget.

6 Avslutning av konkurransen

Oppdragsgiver informerer alle tilbydere skriftlig og samtidig om tildeling av kontrakt så snart valg av leverandør er gjort.

Dersom oppdragsgiver finner at tildelingsbeslutningen ikke er i samsvar med kriteriene for valg av leverandør kan beslutningen annulleres såfremt kontrakt ikke er inngått.

7 Vedlegg

- Vedlegg 1 – Utkast til ny velferdsforskrift for storfe, svin, sau og geit 2021
- Vedlegg 2 – Utkast til høyringsbrev 2021 – ny velferdsforskrift
- Vedlegg 3 – Referansekunder
- Vedlegg 4 – Leverandør opplysninger
- Vedlegg 5 – Mattilsynets Alminnelige kontraktsvilkår tjenestekjøp